

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Problematika daňových příjmů obcí z místních poplatků a zkušenosti s vymáháním daňových
nedoplatků specifických plátců

Issue of Tax Incomes of Municipalities and Experience with Collection of Tax Arrears from
Specific Payers

Student: Daniela Byrtusová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Daniela Byrtusová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Specializace: 02 Účetnictví a daně

Téma: **Problematika daňových příjmů obcí z místních poplatků a zkušenosti s vymáháním daňových nedoplatků specifických plátců**
Issue of Tax Incomes of Municipalities and Experience with Collection of Tax Arrears from Specific Payers

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Právní, daňové a účetní východiska příjmů obcí z místních poplatků
 3. Zkušenosti s dobrovolným a nedobrovolným plněním povinností plátců místních poplatků u obcí druhého, popřípadě třetího typu
 4. Posouzení specifických problémů vymáhání daňových nedoplatků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KOBÍK, Jaroslav a Alena KOHOUTKOVÁ. *Daňový řád s komentářem 2011*. Olomouc: ANAG, 2010. 960 s. ISBN 978-80-7263-616-7.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.
- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně“.

Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v bakalářské práci řádně cituji a jsou uvedeny v samostatném seznamu použité literatury. Příloha č. 1 a příloha č. 2 byla získána ze zdroje Ministerstva financí ČR.

V Bruntále dne 3. 5. 2013

Daniela Byrtusová

Touto cestou děkuji zejména paní Ing. Zuzaně Rylové, Ph. D., vedoucí mé bakalářské práci za podporu a pomoc při jejím zpracování.

Obsah

1. Úvod	5
2. Právní, daňové a účetní východiska příjmů obcí z místních poplatků	7
2.1. Hmotně právní východiska příjmů obcí z místních poplatků	7
2.1.1. Místní poplatky	8
2.1.2. Specifičtí plátcí místního poplatku	10
2.1.2.1. Specifický plátce - nezletilý	10
2.1.2.2. Specifické plátce - úpadce	11
2.1.2.3. Specifický plátce – pohledávka za osobu zemřelou	12
2.2. Procesně právní východiska vymáhání místních poplatků	12
2.2.1. Dobrovolné plnění daňové povinnosti	12
2.2.2. Nedobrovolné plnění daňové povinnosti	13
2.2.2.1. Daňová exekuce	18
2.2.3. Posouzení vhodných způsobů daňové exekuce	21
2.2.3.1. Daň vybírána srážkou ze mzdy	21
A) Rozsah srážek ze mzdy, vhodnost a protiklady způsobu provedení tohoto výkonu rozhodnutí	21
B) Způsob výpočtu výše srážky, nezabavitelné minimum	22
C) Povinnosti plátce mzdy	24
2.2.3.2. Daň vybírá příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	24
2.2.3.3. Karty sociálního systému a výkon rozhodnutí	25
2.3. Účetní úprava příjmů obcí z místních poplatků	26
2.3.1. Místní poplatek – daňový výnos obce	26
2.3.2. Rozpočet obce	26
2.3.3. Daně – příjem obce	27
2.3.4. Rozpočtová skladba	27
3. Zkušenosti s dobrovolným a nedobrovolným plněním povinností plátců místních poplatků obcí druhého popřípadě třetího typu	28
3.1. Obecně závazné vyhlášky a vztah k právním normám	29
3.2. Dobrovolné a nedobrovolné plnění daňové povinnosti	30
A) Město Bruntál	31
B) Město Rýmařov	32
C) Město Krnov	33
D) Město Břidličná	33
E) Obce třetího typu Rýžoviště, Horní Město	34
4. Posouzení specifických problémů vymáhání daňových nedoplatků	35

4.1. Nezletilá osoba	35
4.2. Osoba v oddlužení nebo konkurzu	36
4.3. Osoba zemřelá a prohlášená za mrtvé	37
4.4. Držitel karty sociálního systému	37
4.5. Generální ředitelství Úřadu práce České republiky – plátce mzdy	38
5. Závěr.....	42
Seznam použité literatury	45
Seznam zkratk.....	46
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. Úvod

Problematika daňových příjmů obcí z místních poplatků a zkušenosti s vybíráním a vymáháním daňových nedoplatků specifických plátců je téma mé bakalářské práce. Danou problematiku jsem si vybrala především z toho důvodu, že pracuji ve státní správě, kde se setkávám s činností jednotlivých obcí na tomto úseku, a zjišťuji, že tyto obce se s touto problematikou nevypořádávají jednotným zákonným způsobem.

Při získávání podkladů týkajících se daňových příjmů obcí z místních poplatků jsem vycházela z právních předpisů, obecně závazných vyhlášek obcí, rozpočtů obcí a závěrečných účtů obcí schválených jednotlivými zastupitelstvy obcí. Veřejně dostupné informace jsem získala z informačního systému Ministerstva spravedlnosti České republiky a Ministerstva financí České republiky. Následně jsem provedla několik pohovorů se zaměstnanci některých městských a obecních úřadů, kteří se ve své činnosti zabývají přípravou rozpočtů obcí, zpracováváním podkladů pro příjem do rozpočtů obcí z místních poplatků jako správců daně.

V neposlední řadě, což bylo pro moji práci nejdůležitější, byly zkušenosti úředních osob, které se v každodenní práci bezprostředně podílejí na výkonu pravomoci správce daně.

U obecních a městských úřadů mi podali základní informace úřední osoby, které jsou oprávněny k výkonu pravomocí správce daně na úseku výkonu rozhodnutí správce daně u nedobrovolně hrazených místních poplatků. Informace takto získané ovšem byly jen zobecněním jejich zkušeností s ohledem na ustanovení § 52 zákona číslo 280/2009 Sb., daňového řádu v platném znění, kde je striktně stanovena povinnost mlčenlivosti úředních osob o získaných informacích týkajících se konkrétních daňových řízení.

Cílem této práce je zhodnocení postupů zaměstnanců obecních a městských úřadů při vymáhání daňových nedoplatků na úseku místních poplatků u některých specifických plátců daně, jejich schopnosti a možnosti k uplatnění právních norem, flexibility při změnách těchto předpisů, které vedou k rozpočtovému plnění daňových příjmů rozpočtu obce a měst. Jde o oblast, ve které dochází k neustálým změnám, protože naše společnost je spojována nejen s postupnou reformou veřejné správy, ale i s tvorbou nových právních norem a jejich aplikací do výkonu státní správy u územních samosprávných celků. Zabývala jsem se i problematikou karet sociálního systému a vymahatelností daňových nedoplatků od plátců, kteří mají nebo budou mít kartu sociálního systému a zřízen účet u České spořitelny a. s.

Karty sociálních systémů jsou vydávány Úřadem práce ČR, které jsou v současné době ve veřejných sdělovacích prostředcích častým tématem diskuzí. Dopad zavedení systému karet sociálního systému na činnosti správců daně, který by byl zaveden v rozsahu, který předpokládalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, by mělo nemalý vliv na vymahatelnost práva. Hlavním důvodem by byla nepostižitelnost finančních prostředků na účtech, vedených u České spořitelny a. s., povinných osob výkonem práva.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí.

První část vychází z analýzy platné legislativy hmotně právní a procesně právní legislativy v této oblasti, obsahuje základní informace o schvalování a vydávání obecně závazných právních předpisů obcí a měst, sestavování příjmových částí rozpočtu obcí a měst. Dále problematice daňových příjmů obcí z místních poplatků, o procesních možnostech a jednotlivých způsobech vymáhání těchto daňových nedoplatků u specifických plátců. Zde jsem se zabývala vymáháním daňových nedoplatků u nezletilých osob, osob v úpadku, v konkurzním řízení, u osob v dědickém řízení.

Druhá část práce vychází z údajů zjištěných u měst a obcí druhého, popřípadě třetího typu, zaměřuje se na úskalí vymáhání daňových nedoplatků plátců poplatků a dále přináší i pohled na nejednotný postup při vymáhání daňových nedoplatků.

Data a údaje v této bakalářské práci vychází z platné legislativy k datu 1. 1. 2013 a informací získaných do 30. 3. 2013.

2. Právní, daňové a účetní východiska příjmů obcí z místních poplatků

2.1. Hmotně právní východiska příjmů obcí z místních poplatků

Obec je charakterizována jako základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, který spravuje, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem.¹

Hmotně právní úprava týkající se místních poplatků územních samosprávných celků, kterými obce jsou, vychází jako každá činnost orgánů České republiky ze základního zákona, kterým je Ústava České republiky – zákon č. 1/1993 Sb., v platném znění. V této základní právní normě jsou zakotveny základní zásady, na kterých se vytváří novotvorba v oblasti místních poplatků. Tyto zásady jsou uvedeny hlavně v VII. Článku 99 až 105 Ústavy. V Čl. 11 odst. 5 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod se stanoví, že daně s poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Obcím je přiznáno právo na samosprávu, mají svůj majetek a hospodaří dle vlastního rozpočtu. Z toho vychází i jejich právo vydávat ve své pravomoci obecně závazné vyhlášky, upravující oblast jejich činnosti na úseku místních poplatků. Tato činnost je omezena a kontrolována jen zásahy státu v případě, že to vyžaduje ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Jakákoliv činnost na úseku správy, evidence a vymáhání místních poplatků je výkon státní správy, která byla zákonem svěřena těmto orgánům územních samosprávných celků, tak jak je uvedeno v hlavě VI. Článku 105 Ústavy.

Další normou, ze které vychází činnost obcí na úseku místních poplatků, je zákon číslo 128/2000 Sb., zákon o obcích, v platném znění, který v § 7 tohoto zákona svěřuje orgánům obce výkon této činnosti orgánům obce, jako výkon přenesené působnosti.

V ustanovení § 10 odst. d) téhož zákona, je pak obcím svěřena pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky, v případě, že jim to umožňuje zákon o obcích. Orgánem obce, kterému je tato pravomoc svěřena dle ustanovení § 84 písm. h), je zastupitelstvo obce. Procesem vytváření, schvalování a vyhlášení obecně závazných vyhlášek se zabývají další ustanovení zákona o obcích, které nejsou tématem této práce.

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

2.1.1. Místní poplatky

Místní a věcná příslušnost orgánů obce na úseku místních poplatků je deklarována v § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kde se uvádí, které orgány obce mohou tuto činnost vykonávat, pokud jsou k tomuto zmocněny.

Podmínkou výkonu činnosti příslušného orgánu samosprávného celku na úseku výkonu místních poplatků, je kvalitní zákonná, platná a účinná právní norma, kterou jsou obecně závazné vyhlášky obcí týkající se jednotlivých místních poplatků.

Výčet jednotlivých místních poplatků je citován v zákoně č. 565/1990 Sb., zákona o místních poplatcích v platném znění.

Zde je výčet místních poplatků:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Tento zákon také upravuje základní pravidla pro určení a vyhledávání plátců, proces vyměření poplatků, jejich vybírání a vymáhání a vztah k daňovému řádu. Stanoví, kdo je poplatníkem jednotlivých místních poplatků, jejich procesní postavení, jaká mají práva a povinnosti ve vztahu k orgánům obcí při výkonu přenesené působnosti, rozsah anebo způsob výpočtu plateb místních poplatků, evidování poplatků a odvodovou povinnost.

Nejpřesnější specifikace těchto pravidel je zákonem o místních poplatcích uvedena u poplatků ze psů. Díkce tohoto ustanovení o místních poplatcích je nezpochybnitelná a není podrobněji upravena žádnou další právní normou a nevychází z předpisu, kterým je např. zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči v platném znění.

V této práci se nebudu podrobněji věnovat jednotlivým druhům poplatků, uvedu pouze pár specifik a zkušeností některých vybraných obcí s vymáháním těchto poplatků.

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je nejméně preferovaným a veřejnosti známým místním poplatkem a na úrovni obcí s rozšířenou působností a obcí třetího typu není v podstatě uplatňován. Dle sdělení odpovědných zaměstnanců městských úřadů města Bruntál, Rýmařov a i města Břidličná se neuvažuje o zavedení tohoto poplatku pro jeho, dle jejich pohledu, právní nejasnost a obtížnost výpočtu jeho výše. Zaměstnanci stavebních úřadů a finančních odborů těchto měst ani zavedení tohoto poplatku z důvodu malé výtěžnosti a vyšší administrativní zátěže nedoporučují.

Nejvíce preferovaným a zároveň diskutovaným je poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V zákoně o místních poplatcích jsou stanoveny základní atributy tohoto poplatku, tj. vymezení poplatníka, osvobození od poplatku, obsah poplatku a změny v místní příslušnosti správce poplatku.

V převážné míře je poplatníkem fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt. U cizinců a osob s mezinárodní ochranou, se tento místní poplatek u obcí s rozšířenou působností a obcí třetího typu, u kterých jsem provedla šetření, v podstatě nezjišťuje, nevybírání a nevymáhá. U fyzických osob, které mají ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná osoba, je dle sdělení odpovědných zaměstnanců obcí třetího typu největší úspěšnost dobrovolného vybírání místních poplatků. Za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem. Tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí. Dále je poplatníkem fyzická osoba mající ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.²

² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Má-li však k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Správce poplatku je vymezen územím, kde má fyzická osoba trvalý pobyt nebo na jejímž území se nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci. Tvorba sazby poplatku je stanovena částkou 250,-Kč za poplatníka – osobu a kalendářní rok a částkou stanovenou na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750,-Kč za poplatníka – osobu a kalendářní rok. Obce zde mají speciální zmocnění, kterým mohou v obecně závazné vyhlášce stanovit rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

Zákon o místních poplatcích v ustanovení § 14 odst. 1 až 3 ukládá obcím v samostatné působnosti povinnost upravit podrobnosti vybírání poplatků a svěřuje obcím výkon řízení o poplatcích obecním úřadům. Zde je vytvořen právní základ pro procesní pravidla týkající se povinností poplatníka nebo plátce. Příslušnost obecního úřadu podle zákona o místních poplatcích je výkonem v přenesené působnosti svěřené mu státem. Dále jsou zde základní práva a oprávnění obecních úřadů při získávání informací pro účely řízení o místních poplatcích.

2.1.2. Specifičtí plátcí místního poplatku

Obecně můžeme říci, že základní kritérium pro stanovení plátce místního poplatku je uvedeno v zákoně o místních poplatcích. Jedná se o fyzickou osobu s určitými specifikami jako je trvalý pobyt, vlastnictví stavby, člen domácnosti apod.

2.1.2.1. Specifický plátcé - nezletilý

Novelou zákon o místních poplatcích vyhlášenou pod č. 174/2012 Sb., s účinností od 1. 7. 2012 usnadnil zákonodárce vymáhání daňových nedoplatků za dlužníky – nezletilce, neboť u daňových povinností vzniklých od 1. 1. 2013 odpovídají za zaplacení místního poplatku tento poplatník (nezletilý) a jeho zákonný zástupce společně a nerozdílně. Dobrovolným neplněním daňové povinnosti vzniká obecnímu úřadu dispozice vyměřit poplatek nezletilému nebo jeho zákonnému zástupci. Způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti vzniká narozením v souladu s ustanovením § 7 občanského zákoníku. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku, s výjimkou, kdy se zletilosti nabývá uzavřením manželství před dosažením tohoto věku, dle ustanovení § 8 Občanského zákoníku.

2.1.2.2. Specifické plátce - úpadce

Opomíjenou normou pro vymáhání daňových nedoplatků je zákon číslo 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jejich řešení, v platném znění, kterou je nutno uplatňovat při jednom ze způsobu nedobrovolného plnění daňové povinnosti. V soudním řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek, mají obce povinnost uplatňovat své splatné i nesplacené pohledávky procesními úkony, kterými tento věřitel uplatňuje uspokojení svých práv v úpadkovém řízení. Dle způsobu řešení úpadku je zde specifický postup při řešení úpadku konkurzem a oddlužením. Vymáhání daňových nedoplatků v rámci reorganizace nebo při zvláštním způsobu řešení úpadku uvedený v ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o úpadku se neuplatňuje. Právo přihlásit svoji pohledávku vzniklou do dne vyhlášení úpadku mají obce v postavení věřitele v ustanovení § 165 uvedeného zákona. Správce daně pohledávky vzniklé od účinnosti rozhodnutí o úpadku do dne ukončení insolvenčního řízení vede jako pohledávky za majetkovou podstatou. Správce daně je povinen sledovat v insolvenčním rejstříku, zda osoby, mající pohledávku vůči správci daně, nepodali přihlášku do insolvenčního řízení a v případě tohoto zjištění musí svoji pohledávku přihláškou přihlásit. Po zahájení insolvenčního řízení správce daně může provést daňové řízení, ale není oprávněn provést daňovou exekuci.

Právo přihlásit svoji pohledávku za majetkovou podstatou, která vznikla po rozhodnutí o úpadku, má obec v souladu s ustanovením § 168 odst. 2 písm. e) zákona o úpadku. Splatná daň vzniklá po rozhodnutí o úpadku je pohledávkou za majetkovou podstatou. Tyto pohledávky se v souladu s ustanovením § 168 odst. 3 uspokojují v plné výši.

Obec má povinnost podat přihlášku své pohledávky u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. Pohledávky za majetkovou podstatou se uplatňují dle ustanovení § 203 zákona o úpadku vůči insolvenčnímu správci, jako by insolvenční správce byl u nich dlužníkem.³

Okamžikem podání přihlášky do insolvenčního řízení se procesní postupy vymáhání daňového nedoplatku již neřídí daňovým řádem, ale zákonem o úpadku a přiměřeně se použijí při řízení ustanovení občanského soudního řádu.

³ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

2.1.2.3. Specifický plátec – pohledávka za osobu zemřelou

Specifickými plátcí místních poplatků jsou poplatníci, u nichž vznikla dobrovolná poplatková povinnost do doby, kdy tyto osoby zemřely nebo byly tyto osoby, soudně prohlášeny za mrtvé.

Správce daně má oprávnění vymáhat nedoplatky za dobu ode dne vzniku poplatkové povinnosti do dne úmrtí, resp. do dne prohlášení za mrtvého poplatníka daně v rámci dědického řízení. Tato část specifických plátců poplatku je upravena v zákoně číslo 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění a v § 175a a následující, a to zejména ustanovení § 175m a § 175v občanského soudního řádu. Věřitel zůstavitelů je účastníkem řízení v případě, kdy se vypořádává jeho pohledávka, a v případě, že po pravomocném řízení o dědictví se objeví další majetek.

Obdobný postup je v případě osoby, která byla prohlášena za zemřelou. Tento způsob vymáhání daňových nedoplatků je procesně a časově složitý, v praktické činnosti daňového řízení se v podstatě nevyskytuje a nevyužívá.

2.2. Procesně právní východiska vymáhání místních poplatků

2.2.1. Dobrovolné plnění daňové povinnosti

Podstatné změny, které souvisely s přijetím zákona číslo 280/2009 Sb., daňový řád v platném znění a následnou novelou číslo 281/2009 Sb., DŘ, jenž v plném rozsahu nahradil procesní předpis na úseku správy daní a dalších zákonem předepsaných plateb, kterým byl zákon České národní rady číslo 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, se odrazily i v novele zákona o místních poplatcích zákonem číslo 458/2011 Sb., tzv. změnovým zákonem, který tedy s účinností už od 1. 1. 2011 zavedl procesní pravidla o správě místních poplatků, a daly tyto pravidla do souladu s nově přijatou právní úpravou – daňovým řádem.

Správa místních poplatků je založena na povinnostech daňového subjektu stanovené zvláštním zákonem, kterým je ve vztahu k daňovému řádu zákon o místních poplatcích. V podstatě daňový subjekt v právní fázi daňového řízení dle ustanovení § 134 a následujícího daňového řádu sám přiznává jak vyšší placené daně, tak je nucen dodržovat i lhůtu k úhradě této daně. Plátec místního poplatku není povinen podávat řádné daňové tvrzení, případně provádět další úkony směřující vůči správci daně. Z logiky tohoto specifického daňového

řízení vyplývá, že není možné využívat v tomto řízení tzv. doměřovací řízení, které je uvedeno v ustanovení § 141 až 154 daňového řádu.

Správce daně použije ustanovení § 139 daňového řádu a místní poplatek neuhrazený v plné výši nebo lhůtě vyměří z moci úřední. Splatnost místního poplatku v platebním výměru je stanovena na 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru. Platební výměr je doručen daňovému subjektu dnem doručení.

Tímto se daňové řízení pro obce po administrativní stránce zjednodušilo a zprůhlednilo. Úhradou místního poplatku ve stanovené výši a lhůtě je daňová povinnost splněna a není nutno, aby správce daně prováděl další nalézací řízení.

2.2.2. Nedobrovolné plnění daňové povinnosti

Jiná situace je v případě, že není místní poplatek uhrazen buď ve stanovené výši resp. ve stanovené lhůtě. Správce daně je povinen evidovat výše úhrady jednotlivých plateb na osobním daňovém účtu poplatníka místního poplatku a lhůtu k úhradě místního poplatku.

Procesní pravidla umožňují správci daně, aby pro zjednodušení nalézacího řízení využil vhodný způsob vyrozumění poplatníka místního poplatku k dodatečnému splnění své daňové povinnosti či dodatečnému splnění nesplacení části stanoveného místního poplatku. Tuto možnost mu dává ustanovení § 153 daňového řádu. Je ale nutné nezapomenout na povinnost správce daně upozornit daňový subjekt na následky spojené s neuhrazením daňového nedoplatku.

V případě, že daňový subjekt v přiměřené lhůtě nesplní dodatečně svoji daňovou povinnost je povinností správce daně vystavit platební výměr na neodvedenou, nebo v nesprávné výši neodvedenou daň. Dodatečný platební výměr se nevystavuje.

V praxi správců daně je v podstatě ve všech případech s vydáním platebního výměru vystaven i platební výměr na zvýšený místní poplatek. Tento postup je vhodný z důvodu ekonomiky daňového řízení a rychlosti vymáhání místních poplatků.

A) Metodický pokyn Ministerstva financí České republiky

K těmto procesním postupům vypracovalo Ministerstvo financí České republiky metodické doporučení (č. j. 26/17 986/2011 – 262) pro Krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy.

A. Vyměřování místních poplatků – právní úprava

- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – § 11 – speciální ustanovení ve vztahu k daňovému řádu týkající se problematiky vyměřování místních poplatků
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, Hlava IV, nalézací řízení, Díl 1 až 3 (§ 135 - § 148)
 1. Ustanovení § 135 až 138 se nepoužijí (řádné daňové tvrzení, opravné daňové přiznání, opravné vyúčtování) a dále § 141 až 145 (dodatečné daňové přiznání a dodatečné vyúčtování, následné hlášení, doměření daně, postup při nepodání řádného nebo dodatečného daňového tvrzení).
 2. Nutno aplikovat ustanovení § 139 a § 140 – vyměření daně, § 147 - rozhodnutí o stanovení daně a § 148 - lhůta pro stanovení daně.

Pozn. U místních poplatků není naplněna podmínka v § 1 odst. 3 DŘ. Zásadní odlišnost spočívá v tom, že neplatí posloupnost spočívající v nalézacím řízení a následném placení. V oblasti místních poplatků je primární placení a nalézací rovina řízení se uplatňuje v případech, kdy místní poplatky nejsou zaplacený ve správné výši nebo včas.

Platební výměr - jediné rozhodnutí, kterým lze vyměřit místní poplatek.

Obsahové náležitosti platebního výměru na místní poplatek - nově podle DŘ, aplikace ustanovení § 101 až 103 DŘ - upravující náležitosti rozhodnutí

- **lhůta k plnění** musí být vždy stanovena - 15 dní ode dne právní moci platebního výměru (jde o vyměření z moci úřední podle § 139 odst. 1 a 3),
- **poučení o odvolání** je důležitou součástí PV - proti PV je možné podat odvolání, a to v 30 denní lhůtě ode dne doručení, a to i před doručením (§ 109 odst. 1 ve vztahu k

§ 147 a § 109 odst. 4) a dále je nutné uvést, u kterého správce daně se odvolání podává (§ 109 odst. 3),

- **odůvodnění** - PV obsahuje odůvodnění - vyplývá z ustanovení § 147 odst. 3 (úřední moc)
- **vykonatelnost** – PV je vykonatelný vždy po marném uplynutí lhůty k plnění stanovené ve výroku, tj. po uplynutí 15 dnů od právní moci PV (§ 103 DŘ).

Pozn.: Při správě místních poplatků nelze aplikovat princip nepřiznání odkladného účinku odvolání proti platebnímu výměru, který je jinak specifikem daňového procesu a vychází z obecné konstrukce správy daní.⁴

B. Doměrování místních poplatků

- je potřebné vycházet z Nálezu Ústavního soudu (Pl ÚS 6/09) ze dne 10. srpna 2010, kdy dodatečný platební výměr, jako forma rozhodnutí, nepřichází principiálně v úvahu.

Odůvodnění:

- **Místní poplatek se platí bez daňového přiznání.** K vyměření dojde pouze z iniciativy správce poplatku, pokud poplatník místní poplatek nezaplatí včas nebo ve správné výši.
- **Vyměření místního poplatku by vždy mělo předcházet zjištění správné výše poplatkové povinnosti.**
- Nelze si představit existenci jiného důvodu nesouladu mezi výší vyměřeného poplatku a poplatku, který měl být správně vyměřen, než pochybení správce poplatku, případně existenci skutečností odůvodňujících obnovu řízení. V takových případech by, s ohledem na způsoby vyměrování místních poplatků, má být využito mimořádných opravných řízení; nepoužívá se dodatečného vyměření poplatku.

⁴ Ministerstvo financí ČR

II.

Postup správce poplatku při vyměření místního poplatku podle DŘ

Varianta I

Daňový subjekt (poplatník, plátce) poplatek zaplatí nebo odvede

- ve lhůtě splatnosti stanovené v obecně závazné vyhlášce
- ve správné výši

Správce místního poplatku

- platbu poplatku zaeviduje na osobní daňový účet (§ 149 DŘ)
- **platební výměr (§ 147 DŘ) nevystavuje** (§ 11/ odst. 1 a 2 zákona o MP)

Varianta II

Daňový subjekt (poplatník, plátce) poplatek zaplatí nebo odvede

- po lhůtě splatnosti stanovené v obecně závazné vyhlášce
- ve správné výši

Správce místního poplatku

- platbu zaeviduje na osobní daňový účet (§ 149 DŘ)
- vystaví platební výměr (§ 11/odst. 1 a 2 zákona o MP)
je-li zaplaceno do vydání PV (tj. dříve než je učiněn úkon k jeho doručení - § 101odst. 2 DŘ) - správce poplatku PV neoznamuje, ale založí do spisu
není-li zaplaceno do vydání PV – správce poplatku PV oznámí (doručením nebo jiným způsobem protokolace - § 101odst. 6 DŘ)

Varianta III

Daňový subjekt (poplatník, plátce) poplatek zaplatí nebo odvede

- ve lhůtě splatnosti
- v nesprávné výši

Správce místního poplatku

- platbu zaeviduje na osobní daňový účet (§ 149 DŘ)
- zašle výzvu podle § 92 odst. 4 DŘ
- vystaví PV na finanční částku chybějící do správné výše poplatku (splatnost je do 15 dnů ode dne právní moci PV - § 139odst. 1 a 3 DŘ – úřední moc)
- oznámí platební výměr stejně jako u varianty II v případě, že není zapláceno do vydání PV - (doručením nebo jiným způsobem protokolace - § 101odst. 6 DŘ).
- zaeviduje došlý rozdíl platby na osobní daňový účet (§ 149 DŘ)

Varianta IV

Daňový subjekt (poplatník, plátce)

- nesplnil ohlašovací povinnost
- místní poplatek zaplatil nebo odvedl

Správce místního poplatku

- zaeviduje platbu na účet „nejasných plateb“
- **vyzve daňový subjekt k součinnosti (§ 164odst 2 DŘ)**
- zaeviduje platbu na příslušný osobní daňový účet, a to podle dispozice poplatkového subjektu nebo zaeviduje ex offo
- platební výměr nevystaví nebo podle povahy aplikuje postup podle varianty II a III

Varianta V

Daňový subjekt (poplatník, plátce)

- nesplnil ohlašovací povinnost
- místní poplatek nezaplatil nebo neodvedl

Pozn.: K vynucení plnění ohlašovací povinnosti dle § 14a zákona o místních poplatcích lze využít pořádkovou pokutu podle § 247 odst. 2 daňového řádu. Pokutu podle tohoto ustanovení lze však uložit pouze do doby, než správce poplatek vyměří platebním výměrem na základě dokazování. Pokutu nelze použít jako sankci, ale jako prostředek k získání součinnosti poplatníka pro správné stanovení výše poplatku.

- správce poplatku vyměří místní poplatek na základě provedení dokazování nebo podle pomůcek PV, který oznámí (doručením nebo jiným způsobem protokolace - § 101 odst. 6 DŘ)

III.

Zvýšení poplatku až na trojnásobek, pokud nebyl zaplacen nebo odveden včas nebo ve správné výši

Zvýšení místního poplatku, podle § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích doporučujeme vyměřit jedním platebním výměrem, kterým se vyměřuje nezaplacený místní poplatek.

Důvodem daného doporučení je skutečnost, že vyměření místního poplatku platebním výměrem, vč. jeho navýšení, vyloučí případnou námitku o překážce věci již jednou rozhodnuté.⁵

Krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy metodickou činností a kontrolou postupu městských a obecních úřadů zajišťují sjednocování vyměřování a vymáhání místních poplatků, které jsou doporučující pro výkon daňových řízení. Tento metodický pokyn je rozdělen na část upravující proces vyměřování místních poplatků a část upravující proces doměřování. Součástí tohoto metodického pokynu jsou také vzory platebních výměrů pro oba procesní postupy, které jsou přílohou č. 1 a přílohou č. 2 této bakalářské práce.

Náklady na daňovou exekuci jsou uvedeny v zákoně o místních poplatcích, jejich výše může být vyměřena, a to až ve výši trojnásobku nesplněné poplatkové povinnosti ve správné výši nebo lhůtě. Další náklady uvedené v daňovém řádu se neuplatňují.

2.2.2.1. Daňová exekuce

Daňová exekuce je v daňovém řádu upravena v § 177 a následujících. Exekučním titulem je vykonatelný platební výměr, který byl dlužníkovi doručen, pak ve stanovené lhůtě se poplatník vůči tomuto výměru neodvolal, popřípadě nesplnil dobrovolně svoji povinnost. Správce daně se stává exekučním orgánem. V případech, kdy se stává oprávněným z exekučního titulu, postupuje v souladu s občanským soudním řádem. Tyto dvě postavení správce daně umožňuje ustanovení § 175 daňového řádu. Správce daně se může rozhodnout

⁵ Ministerstvo financí ČR

vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora, v případě osob v oddlužení přihláškou do insolventního řízení nebo v případě, kdy je na majetek dlužníka vyhlášena veřejná dražba, se do této dražby přihlásit.

Vhodnost způsobu vymáhání nedoplatku zvolí správce daně tak, aby výše nákladů s vymáháním, které je povinen daňový subjekt hradit, nebyl ve zjevném nepoměru s výší nedoplatku.

V případě, že je správce daně v postavení exekučního orgánu, pak je ve vrchnostenské pozici vůči osobám, které se zúčastňují exekučního řízení.

Mezi nejvýznamnější úkony, kterými správce daně jako exekuční orgán rozhoduje vůči daňovému dlužníku, lze zařadit vydání exekučního příkazu na nařízení daňové exekuce. Je to právní úkon, kterým se zahajuje exekuční řízení. Exekuční příkaz musí obsahovat náležitosti rozhodnutí správce daně uvedené v § 102 odst. 1 daňového řádu, způsob provedení daňové exekuce, výši nedoplatku, výši exekučních nákladů a odkaz na exekuční titul, kterým je vykonatelný platební výměr.

Daňový řád v § 178 odst. 5 taxativně stanoví způsoby, kterými lze provést daňovou exekuci:

- srážky ze mzdy,
- příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
- příkázáním jiné peněžité pohledávky,
- postižením jiných majetkových práv,
- prodejem movitých věcí,
- prodejem nemovitostí.

Pověření výkonem daňové exekuce daňového exekutora ve smyslu § 194 odst. 2 daňového řádu je speciální ustanovení daňové exekuce při provádění daňové exekuce příslušným správcem, kdy správce daně pověřuje úředně pověřenou osobu provedením exekuce. Současně může správce daně pověřit dalšími úkony v rámci exekuce licitátora, případně další osoby k řádnému provedení dražby.

Správce daně za účelem provedení exekuce může provést prohlídku bytu, sídla nebo místa podnikání, případně jiných místností, případně může provést osobní prohlídku dlužníka, za podmínky, že tuto prohlídku provádí osoba stejného pohlaví.

Pověřený daňový exekutor určí, které věci mají být prodány v soupisu věcí, dlužní poté nesmí se sepsanými věcmi nakládat. Nemůže je tedy prodat, směnit, darovat či omezit jinak jejich vlastnické a dispoziční právo. Jakékoliv právní úkony, kterými dlužník nakládá se sepsanými věcmi, jsou neplatné. Při soupisu věcí daňový exekutor postupuje tak, že označí věci, které nejspíše nebude dlužník postrádat a které se nejsnáze prodají. U věcí zvláštní povahy jako jsou cenné papíry, vkladní knížky, peníze, ceniny a drahé kameny, tyto sepíše a odebere. O provádění soupisu věcí sepisuje daňový exekutor protokol, jeho náležitosti jsou uvedeny v § 208 občanského soudního řádu.

Běžné vybavení domácnosti, oděvní součásti, snubní prsteny, ale i zdravotnické potřeby, které povinný potřebuje, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, a dále finanční hotovost v maximální hodnotě dvojnásobku životního minima jednotlivce, nesmí být označeny za věci podléhající výkonu rozhodnutí. Pokud je povinný vlastníkem zvířete a ten je jeho společník, nesmí být pojat do soupisu zabavených věcí.

Při soupisu věci daňový exekutor zajišťuje věci, které jsou obtížně obchodovatelné, podléhají zvláštnímu způsobu prodeje prostřednictvím osob, které jsou oprávněny s nimi obchodovat, nebo se jedná o kulturní památky, národní kulturní památky, sbírky muzejní povahy a sbírkové předměty, popřípadě předměty kulturní hodnoty. U tohoto způsobu prodeje postupuje v dikci omezení způsobu prodeje a nakládání s těmito věcmi. Uplatňuje se zde přednostní nabídka těmto osobám a v případě, že nereagují na prodej, prodává se zpeněžením formou dražby.

Velmi účinným nástrojem při vymáhání pohledávek u malých peněžních částek je použití institutu prohlášení o majetku, kterým správce daně činí úkony směřující k zjištění majetku dlužníka. Správce daně má oprávnění předvolat dlužníka v případech, kdy má vykonatelnou pohledávku a vyzvat ho k prohlášení o svém majetku.

V prohlášení o majetku musí povinný zejména uvést svého plátce mzdy, nebo jiného příjmu, peněžní ústavy, kde má zřízeny účty, a zůstatky na nich, své dlužníky, dále movité věci, jejichž je vlastníkem nebo spoluvlastníkem, a samozřejmě vlastnictví, nebo spoluvlastnictví nemovitostí.

Okamžikem doručení předvolání povinného k prohlášení jsou právní úkony povinného, které učinil, jsou vůči oprávněnému neúčinné. Tímto se zabrání jakékoliv nezákonné dispozici s majetkem dlužníka – povinného.

2.2.3. Posouzení vhodných způsobů daňové exekuce

Daňový řád stanoví jednotlivé způsoby provedené daňové exekuce. Ustanovení je speciální vůči § 258 OSŘ, které se v exekučním řízení nepoužije. Správce daně nemůže provádět daňovou exekuci příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu, prodejem zástavy, prodejem podniku či zřizovat soudcovské zástavní právo. Taktéž nemůže provádět daňovou exekuci na nepeněžitá plnění. Daňovou exekuci lze provést i více způsoby na základě jednoho exekučního titulu.⁶

Při výkonu daňové exekuce se postupuje, v případě, že tak nestanoví daňový řád, podle OSŘ. Na postup při výkonu prováděné exekuce dle OSŘ se odkazuje v ustanovení § 60 zákona číslo 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy a jiných příjmů.

Vhodnost určení způsobu výkonu rozhodnutí určuje správce daně. Vzhledem k poměrně malému rozsahu výše plnění plátcí mzdy z místních poplatků jsou nejvhodnějším způsobem výkonu rozhodnutí srážka ze mzdy, příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb a prodeje movitých věcí.⁷

2.2.3.1. Daň vybírána srážkou ze mzdy

A) Rozsah srážek ze mzdy, vhodnost a protiklady způsobu provedení tohoto výkonu rozhodnutí

Rozsah je upraven v ustanovení § 276 OSŘ, kde je stanoveno, že srážky ze mzdy lze provést jen do výše výkonem rozhodnutí vymáhané pohledávky s příslušenstvím. Dnem, kdy správce daně doručí plátcí mzdy povinného nařízení výkonu rozhodnutí, ztrácí povinný nárok na vyplacení části mzdy, která je stanovena pro výši srážek. Od tohoto okamžiku je povinností plátce mzdy nevyplácet povinnému zabavitelnou část mzdy. Jakmile nabude právní moci rozhodnutí, kterým byla nařízena exekuce, je povinen plátce mzdy sraženou a nevyplacenou část mzdy povinného vyplatit na účet oprávněného. Mzdou se rozumí i odměna.

Tento způsob výkonu rozhodnutí je z hlediska vymáhání nižších pohledávek nejvhodnějším způsobem postižení majetku povinného. Jeho výhodou je technická a organizační jednoduchost. Při tomto způsobu výkonu rozhodnutí může docházet ke sporům mezi

⁶ LICHNOVSKÝ, O.; ONDRÝSEK, R. a kolektiv, *Daňový řád*

⁷ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

povinným a plátcem mzdy, resp. spory mezi výši srážek mezi jednotlivé oprávněné. Pokud je plátce mzdy povinen srážet z dlužníkovy platu výživné na nezletilé děti povinného, pak je dlužné výživné považováno za přednostní pohledávku. Při výpočtu výše srážky se nepřihlíží k vyživovaným osobám⁸.

Povinný se může domnívat, že je mu prováděna srážka ze mzdy v nesprávné výši, její výše je sražena a oprávnění jsou uspokojováni přednostně; popřípadě, že se jedná o nezákonné provedení srážky mzdy. Tyto spory řeší v obecné rovině soudy na základě žaloby povinného.

Srážky se počítají z čisté mzdy, do které se započítávají i čisté odměny za vedlejší činnosti, kterou vykonává zaměstnanec u toho, u koho je v pracovním poměru.

Od 1. 1. 2013 byl rozsáhle novelizován zákon číslo 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí. Část pátá – pěstounská péče, § 47k uvádí, že odměna pěstouna se považuje za příjem ze závislé činnosti. Z této odměny jsou prováděny odvody pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na úrazové pojištění a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. Z této dávky lze provádět výkon rozhodnutí srážkou ze mzdy. Plátcem mzdy je v tomto případě Úřad práce České republiky – Generální ředitelství.

Při výkonu rozhodnutí tímto způsobem a k povaze místního poplatku není možné uplatnit přiznání práva na opětuující se plnění.

B) Způsob výpočtu výše srážky, nezabavitelné minimum

Pro stanovení výše srážek je významné ustanovení § 279 OSŘ, kde je doslovně uvedeno, že z čisté mzdy, která zbývá po odečtení základní částky, a která se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách, lze srazit k vydobytí pohledávky oprávněného jen jednu třetinu.

Pro přednostní pohledávky uvedené v odstavci 2 OSŘ se srážejí $\frac{2}{3}$. Zde uvádím krátký výčet těchto pohledávek:

- pohledávky výživného,
- pohledávky náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví,
- pohledávky náhrady škody, způsobené úmyslnými trestnými činy,
- pohledávky daní a poplatků,

⁸ Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

- pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení,
- pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
- pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče,
- pohledávky náhrady přeplatků na podpoře v nezaměstnanosti a podpoře při rekvalifikaci,
- pohledávky náhrady přeplatků na dávkách státní sociální podpory.

Přednostní pohledávky se uspokojují nejprve z druhé třetiny a teprve, nestačí-li tato třetina k jejich úhradě, uspokojují se spolu i s ostatními pohledávkami z první třetiny. Místní poplatky jsou tedy přednostními pohledávkami.⁹

V nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná bez omezení, je stanoveno, jaká je výše nezabavitelného minima.

S účinností od 1. 1. 2013 dochází ke zvýšení nezabavitelné částky a hranice nezabavitelného zbytku čisté mzdy, které mají význam pro stanovení srážek ze mzdy při daňových nebo soudních exekucích. Tuto změnu plátce mzdy měl povinnost uplatnit u mzdy za měsíc leden 2013 vyplacenou zpravidla v měsíci únoru 2013. U povinného dlužníka nezabavitelnou částku stanovíme jako dvě třetiny součtu částky životního minima jednotlivé osoby; tj. částku 3410,-Kč a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu v nájemním bytě v obci s 50.000 až 99.999 obyvateli, bez ohledu na to, v jaké obci povinný zaměstnanec žije; pro rok je stanovena na částku 5687,-Kč.¹⁰ Propočtem těchto částek získáme částku nezabavitelného minima pro rok 2013, tj. 6065,-Kč. V roce 2012 byla ve výši 5842,-Kč.

Pro samotný výpočet výše srážky ze mzdy povinného je dále nutné posoudit a správně určit počet vyživovaných osob. Za vyživované osoby považujeme především nezletilé

⁹ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

¹⁰ Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

nezaopatřené děti povinného, manžela nebo manželku. Dále lze za vyživovanou osobu považovat partnera povinného, jestliže mezi sebou uzavřeli registrované partnerství¹¹.

Nezabavitelná částka na vyživovanou osobu se stanoví jako ¼ z částky 6065,-Kč (stanoveno pro rok 2013) tj. 1517,-Kč. Nezabavitelná částka je potom součtem nezabavitelné částky povinného a součtem nezabavitelných částek všech vyživovaných osob.

Plátce mzdy nebo povinný mají právo po lhůtě jednoho roku od zahájení exekuce podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy v případě, že povinný není příjemcem mzdy nebo pokud pobírá mzdu v takové výši, ze které nelze provádět srážky.

Sražené částky je povinen plátce mzdy vyplatit přímo oprávněnému. V případě, že plátce mzdy má vůči povinnému nesplacenou pohledávku, nemá právo si tuto pohledávku započíst se sraženou částí mzdy.

C) Povinnosti plátce mzdy

Velké nedostatky a chybné postupy jsou v případech, kdy dojde v průběhu daňové exekuce ke změně plátce mzdy povinného. Zde je nutné postupovat dle ustanovení § 293 odst. 1 a odst. 2 OSŘ, kdy s přechodem povinného na nového zaměstnavatele přechází povinnost provádět výkon rozhodnutí na tohoto nového plátce mzdy. Tuto povinnost je povinen bývalý plátce mzdy plnit v okamžiku, kdy se o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného dozví. Povinný je i v daňové exekuci povinen oznámit správci daně, že nastoupil do nového zaměstnání u jiného zaměstnavatele. Plátce mzdy, u kterého přestal povinný pracovat, je povinen tuto skutečnost oznámit správci daně do jednoho týdne ode dne této změny a novému plátcí mzdy musí zaslat přehled o provedených srážkách.

2.2.3.2. Daň vybírá příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb

Způsob výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb se pojmově nepatrně liší od pojmu uvedeného v § 303 OSŘ, kde je tento výkon rozhodnutí procesně upraven. Výkon rozhodnutí tímto způsobem lze nařídit ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladové nebo jiného účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku.

Nelze jej použít pro výkon rozhodnutí hotovosti na vkladních knížkách.

¹¹ Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

2.2.3.3. Karty sociálního systému a výkon rozhodnutí

Pro současnou praxi je významný jak z procesního, tak i veřejností probíraného systému výplaty dávek státní sociální podpory¹², kdy výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu nelze nařídit ohledně pohledávky na účtu peněžního ústavu, na němž jsou peněžní prostředky určené k vyplacení prostřednictvím karty sociálního systému, tzv. S-KARET. Z tohoto ustanovení je zřejmé, že v případě úplného a povinného zavedení karet sociálního systému by došlo k úplnému zastavení výkonu rozhodnutí u podstatné části povinných, neboť převážná část pohledávek vzniklých neplacením místních poplatků vzniká u osob, které by měly být držiteli a uživateli těchto sociálních karet.¹³

Pro zvláštní ochranu oprávněného v nařízeném výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu je zde povinnost daňového exekutora doručit usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nejprve peněžnímu ústavu a to dříve, než je doručeno povinnému. Tímto postupem je možné zabránit jakékoliv manipulaci s peněžními prostředky, které jsou v okamžiku nařízené exekuce na příslušném účtu povinného. Okamžikem, kdy dojde k doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí peněžnímu ústavu, je zakázáno povinnému, jakkoliv disponovat peněžními prostředky na účtu povinného, ale jen do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.

Zákaz této dispozice s peněžními prostředky na účtu povinnému je omezena v tom případě, že prostředky na účtu povinného, které jsou určeny pro výplatu mezd, náhradu mezd a další plnění, které nahrazují odměnu za práci. Splatnost těchto závazků musí být po doručení usnesení o výkonu rozhodnutí peněžnímu ústavu. Dispozice s těmito prostředky je upravena tak, aby nemohlo dojít ke zneužití těchto prostředků k jiným účelům, než k těmto výplatám mezd, jejich náhrad, nebo dalších plnění, které nahrazují odměnu za práci.

Povinný má nárok na vyplacení části finančních prostředků ve výši dvojnásobku životního minima, v případě, že o tyto prostředky požádá. Tuto výplatu z účtu povinného může povinný využít pouze jednou.

Samotný výkon je proveden a ukončen poté, kdy peněžní ústav odešle dlužnou částku z účtu povinného, včetně příslušenství na účet oprávněného.

¹² Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

¹³ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

2.3. Účetní úprava příjmů obcí z místních poplatků

2.3.1. Místní poplatek – daňový výnos obce

Místní poplatky jsou tradičním příjmem rozpočtů obcí, jsou uzákoněny zákonem o místních poplatcích, mající však charakter municipálních daní. Obce si tyto poplatky tedy samy spravují, vybírají a vzhledem k návaznosti na obecně závazné vyhlášky mají omezenou daňovou pravomoc. Obce poplatky vybírají, aby získaly další finanční prostředky do svých rozpočtů a mohly je použít na financování lokálních veřejných statků, nepředstavují velký příjem rozpočtu obcí, v průměru nepřesahují 2% z celkových příjmů jejich rozpočtů, vhodně doplňují příjmy rozpočtu a pomáhají snižovat napjatost ve finančním hospodaření obce.¹⁴ Finanční úřady žádným způsobem nezasahují do správy těchto poplatků.

Tvorba místních poplatků je tedy upravena zákonem¹⁵, je však na zvážení a v pravomoci zastupitelstva obce¹⁶ zavést na základě obecně závazné vyhlášky daný poplatek a určit jeho sazbu. Sazby tedy mohou být podstatně diferencované, proto nelze statisticky určit přesný objem výběru těchto daňových výnosů.

2.3.2. Rozpočet obce

Územní rozpočet – rozpočet obce je nejdůležitější součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy, je základem finančního hospodaření obce v daném rozpočtovém období. Tvorba rozpočtu je povinná.¹⁷

Rozpočet obce je upraven zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, je nazýván také jako malá rozpočtová pravidla. Rozpočet je sestaven v třídění podle rozpočtové skladby. Struktura a obsah rozpočtu však nejsou tímto zákonem řešeny.

Se vznikem České republiky ke dni 1. 1. 1993 je datováno přijetí nové daňové soustavy České republiky. Od tohoto data lze hovořit o samostatném financování obcí. K výraznému posílení finanční autonomie obcí došlo zapojením výnosu vybraných státních daní do rozpočtů obcí a došlo ke zvýšení jejich odpovědnosti za vlastní hospodaření.¹⁸

¹⁴ PEKOVÁ J., *Finance územní samosprávy*,

¹⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

¹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁷ PEKOVÁ J., *Finance územní samosprávy*, str. 211

¹⁸ PROVAZNIKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*,

2.3.3. Daně – příjem obce

Kromě daní z příjmů fyzických osob, daní z příjmů právnických osob, daně z nemovitosti jsou také místní poplatky daňovým příjmem a celý výnos z nich je příjmem. Daně tvoří největší část finančních zdrojů obce.

Veškerá pravidla výběru těchto daní jsou upravena zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), který vstoupil v platnost ke dni 1. 1. 2001.

Tyto daňové výnosy jsou účtovány jako daňové příjmy – účtová třída 1 rozpočtové skladby¹⁹, kde jsou posléze podrobně zaevidovány do jednotlivých položek. Daňový příjem je zaevidován na danou položku včetně příslušenství, tj. náklady daňového řízení, pokuta, penále.

2.3.4. Rozpočtová skladba

„Rozpočtová skladba je základním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. Jednotným postupem podle tohoto klasifikačního předpisu je umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v soustavě veřejných rozpočtů České republiky“, jak tvrdí Kinšt (2011, str. 9).²⁰

Rozpočtová skladba je řešena vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z těchto hledisek.

1. Z hlediska odpovědnostního - používá se pouze u kapitol státního rozpočtu České republiky.
2. Z hlediska druhového – jedná se o základní třídění, které je pro obce povinné. Příjmy a výdaje se třídí podle příjmových a výdajových druhů.
3. Z hlediska odvětvového – třídí příjmy a výdaje podle odvětví.
4. Z hlediska konsolidačního – třídí příjmy a výdaje na záznamové jednotky.

„Výdajovým druhem se rozumí u výdajů na pořízení věcí, služeb, prací, výkonů a práv druh těchto věcí, služeb, prací, výkonů a práv u výdajů, proti kterým nestojí přímá protihodnota

¹⁹ Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

²⁰ ČEŠKOVÁ M., KINŠT J., *Rozpočtová skladba v roce 2011*, str. 9

(transfery), druh podpory, kterou transfer představuje, a druh příjemce této podpory. Příjmovým druhem se rozumí právní důvod platby a v rámci něj u příjmů za poskytnutí služeb, prací, výkonů a práv případně druh těchto věcí, služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů druh přijímané podpory nebo zdroj transferu“, jak tvrdí Máče (2012, str. 478).²¹

Z hlediska druhového jsou jednotkami třídění rozpočtové třídy (jsou nejvyšší jednotkou třídění mající jednomístný kód, tříd je 7), seskupení rozpočtových položek, podseskupení rozpočtových položek a rozpočtové položky (jsou nejnižší jednotkou třídění mající čtyřmístný kód).

Některé vybrané položky – účtování – místní poplatky.

Položka 1341 – poplatek ze psa.

Položka 1342 – poplatek lázeňský nebo rekreační pobyt.

Položka 1343 – poplatek za užívání veřejného prostranství.

Položka 1337 – poplatek za odpady.

Finanční odbor Městského úřadu Rýmařov používá položku označenou č. 1349 k účtování zrušených místních poplatků.

3. Zkušenosti s dobrovolným a nedobrovolným plněním povinností plátců místních poplatků obcí druhého popřípadě třetího typu

Právní, účetní a daňová problematika je výchozím odborným materiálem pro vyhodnocení činnosti měst a obcí, správců daně a jednotlivých úředních osob na úseku vymáhání daňových nedoplatků, a to zejména na úseku místních poplatků. Při získávání informací z jednotlivých úřadů jsem získávala pouze informace obecného charakteru, které jsou obecně a volně dostupné.

U měst Bruntál, Rýmařov a Krnov jsem se setkala s velkou neochotou získat jakékoliv informace pro tuto bakalářskou práci. Zaměstnanci jednotlivých městských úřadů se odvolávali na povinnost mlčenlivosti ve vztahu k daňovým nedoplatkům obecně, a to i přes

²¹MÁČE M., *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*, str. 478

skutečnost, že daňová problematika je problematikou daňových příjmů obcí a získané finanční prostředky z místních poplatků, jakož i získané příslušenství je příjmovou částí rozpočtů jednotlivých měst a obcí.

3.1. Obecně závazné vyhlášky a vztah k právním normám

V první části jsem se zabývala otázkou zhodnocení obecně závazných vyhlášek obcí druhého a třetího typu. Zjistila jsem aktuálnost OZV měst Bruntál, Rýmařov a Krnov na úseku místních poplatků.

Město Bruntál má OZV na jednotlivé místní poplatky rozděleny do několika OZV s tím, že pravidelně provádí aktuálnost jednotlivých OZV na jednotlivých úsecích. Pokud se týká vztahu OZV v právní úpravě zákona o místních poplatcích, tak tyto vyhlášky jsou v souladu s právními normami na tomto úseku. Provedla jsem si také posouzení účinnosti OZV vzhledem k změnám právních úprav. Zde jsem nezjistila za rok 2012 a pro rok 2013 rozpory mezi účinnostmi OZV a právních norem na tomto úseku.

Město Rýmařov vydalo OZV č. 7/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy odpadů s účinností od 1. 1. 2013. Tato OZV taktéž odráží nové právní úpravy zákona o místních poplatcích. Všechny další OZV, týkající se místních poplatků nejsou v rozporu se zákonem.

Město Krnov v OZV č. 4/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy odpadů s účinností od 1. 1. 2013 reaguje na nové právní úpravy zákona o místních poplatcích. Také ostatní OZV, týkající se jednotlivých místních poplatků nejsou v rozporu se zákonem.²²

Jiná situace je u obcí třetího typu s počtem obyvatel do cca 4000 obyvatel. Zajistila jsem si platné OZV obcí Břidličná, Horní Město a Rýžoviště.

Město Břidličná nemá pro rok 2013 aktualizovanou OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy odpadů a je v režimu OZV platnou pro rok 2012. Situace Města Břidličná je o to složitější, že jsou ukončeny smluvní vztahy na svoz a likvidaci odpadů se současným zajišťovatelem této služby a běží výpovědní lhůta. S novým provozovatelem této služby bude pravděpodobně i vydána příslušná OZV. Vyhlášení veřejné

²² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

soutěže bude schváleno radou města Břidličná v první polovině roku 2013. OZV na místní poplatky, kterými jsou poplatky z psů, užívání veřejného prostranství a za vstupného, má město Břidličná v souladu s platnou legislativou. Město Břidličná nemá schválenou OZV na úhradu za lázeňský a rekreační pobyt, z ubytovací kapacity a poplatků za hodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Obec Horní Město má v platnosti OZV na jednotlivé místní poplatky již od roku 2010. OZV o již tolik diskutovaném místním poplatku ²³ byla schválena obecním zastupitelstvem obce Horní Město dne 26. 11. 2012 s účinností od 1. 1. 2013 pod číslem 1/2012 a je v souladu se zákonem o místních poplatcích.

Obec Rýžoviště nemá v současné době žádnou platnou OZV na žádný z místních poplatků. Jedná se o malou obec se dvěma zaměstnanci, starostou a neuvolněným místostarostou bez odborných znalostí, případně schopnosti změny právních předpisů zavádět do praxe obecního úřadu, natož do OZV obce.

3.2. Dobrovolné a nedobrovolné plnění daňové povinnosti

U posuzovaných měst Bruntálu, Rýmařova a Krnova je dle sdělení zaměstnanců finančních odborů jednotlivých městských úřadů dobrovolné plnění daňové povinnosti z místních poplatků na dobré úrovni, a to u poplatků ze psů a využívání veřejného prostranství, kde je velká dobrovolná úspěšnost vymáhání.

U poplatků ze psů, kteří jsou registrováni a nahlášeni u městských úřadů, si vlastníci, nebo držitelé psů plní své povinnosti v plné výši, až na malé výjimky, a ve stanovených lhůtách. Jedná se spíše o zapomnětlivost plátců tohoto poplatku. Správci daně vhodným způsobem tyto osoby vyzoomí o povinnosti uhradit místní poplatek, který v podstatě tyto osoby splní.

Přehlednost využívání veřejných prostranství při místních šetření zaměstnanců městských úřadů dává podrobný přehled o plnění ohlašovací povinnosti poplatníků tohoto poplatku.

Poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatky ze vstupného, ubytovací kapacity a po poplatky za povolení vjezdu jsou plněny dle plánovaných rozpočtů jednotlivých obcí; rozpočet měst stanoví jen předpokládané příjmy do rozpočtu obcí z těchto poplatků. Všechna

²³ Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů

tato města v rámci dobrovolného plnění této daňové povinnosti vybírají všechny místní poplatky v přiznané výši a lhůtách. V několika případech rozhodoval správce daně s posečkáním úhrady místních poplatků, nebo o splátkách místních poplatků. Nebyl vydán žádný platební výměr na nedobrovolné plnění této daňové povinnosti a tímto nebylo zahájováno exekuční řízení.

U poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů z jednotlivých rozpočtů obcí vyplývá, že plánovaná daňová výtěžnost je ve výši 91% až 93 % procent za kalendářní rok 2012.

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizaci se nevyužívá, neprovádí se jeho dobrovolné a ani nedobrovolné vymáhání. Není ani plánován jako položka v rozpočtu obcí na rok 2013.

Dle dostupné, aktuální organizační struktury těchto měst je na každém úřadě zřízena samostatná část finančního odboru, oddělení, které se věnuje vymáhání pohledávek v obecné rovině, ale také pohledávkám vzniklých z titulu neuhrazeného místního poplatku. Pracovníci – úřední osoby²⁴ jsou tedy úzce specializováni. Procesní postupy dle daňového řádu jsou v podstatě vždy zákonné a odrážejí kvalitu personální situace na těchto úřadech.

Tyto informace jsem obdržela od vedoucích jednotlivých pracovišť a dotazem u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v Ostravě. Krajský úřad uvádí, zejména v rámci své kontrolní činnosti a analýze vedení daňových spisů, že největší procesní nedostatky jsou u malých obcí. Nedomnívají se, že je to způsobeno pouze nedostatkem zaměstnanců těchto obecních úřadů, ale především nedostatkem odborných znalostí a minimální zkušeností z praxe.²⁵

A) Město Bruntál

Město Bruntál, které má samostatné oddělení správy místních poplatků a jejich vymáhání, neposkytlo žádné informace týkající se místních poplatků a musela jsem získávat informace jen z veřejně dostupných zdrojů. Mimo jiné jsem si prošla podstatnou část povolených oddlužení u krajského soudu v Ostravě a v 281 případech nebyla podána přihláška města Bruntál do insolvence, a to jak do rozhodnutí o úpadku, tak i po rozhodnutí o

²⁴ „úřední osoba“ – § 12, odst. 1 a 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

²⁵ Krajský úřad Moravskoslezského kraje, se sídlem v Ostravě, odbor financí

úpadku. Tato situace je již po dobu čtyř let. Jak se s těmito pohledávkami město nakládá, jak jsou účtovány a odepisovány, není uveřejněno.

Z informací z úřední desky Městského úřadu v Bruntále vyplývá, že jsou vydávány platební výměry na úhrady místních poplatků. Jaký je ale následný postup a průběh exekučního řízení, z úřední desky nevyplývá.

B) Město Rýmařov

U Města Rýmařov je finanční výtěžnost z poplatků ze psů v jednotlivých letech ve výši cca 186.000,- Kč. Na tuto činnost je u městského úřadu na plný úvazek vyčleněn jeden zaměstnanec. Při předpokládaném výdělků tohoto zaměstnance ve výši cca 16.000,- Kč se zákonnými odvody do 25.000,- Kč a náklady na správu systému vybírání a vymáhání tohoto poplatku, náklady na kancelář, vybavení zaměstnance a případná školení je na zvážení obce zda tento poplatek nezrušit. Dle statutárních zástupců obce se tímto způsobem o zavedení a smysluplnosti tohoto místního poplatku město Rýmařov nezabývalo.

U poplatků za rekreační pobyt, případně za užívání veřejného prostranství je tato situace obdobná, neboť výtěžnost za tyto poplatky je ve výši cca 5.000,- Kč ročně resp. 35.000,- Kč ročně. Opětovně se úřad nezabýval náklady na tuto činnost ze strany úřadu.

Vymáhání nedoplatků z místních poplatků mají na starosti dva zaměstnanci úřadu. I přes tato má zjištění ředitel městského úřadu neuvažuje v nejbližším období o jakýchkoliv personálních, nebo organizačních opatřeních na úseku správy a vymáhání daňových nedoplatků.

Při výkonu činnosti vyměření a vymáhání daňových nedoplatků nemají dle kontrolních zápisů Krajského úřadu Moravskoslezského kraje nedostatky a využívají všechny zákonné postupy dle daňového řádu. Kontrolní činnost se nezabývala podáváním přihlášek do insolvenčních řízení. U Krajského soudu v Ostravě je ke dni 30. 6. 2013 povoleno celkem 69 oddlužení. Město Rýmařov ani v jednom případě si nepodalo v zákonem stanovené lhůtě přihlášku do insolvence a tyto pohledávky po lhůtě splatnosti jsou v podstatě nevymahatelné. Při předpokládané výši místního poplatku ve výši 650,- Kč na jednoho poplatníka se zvýšením o příslušenství až na trojnásobek je možné uvažovat až od částky ve výši 135.000,- Kč, kterou je nutno odepsat jako pohledávku nedobytnou.

C) Město Krnov

Město Krnov má největší počet obyvatel v okrese a je zde i z tohoto důvodu na městském úřadě vyčleněno na tento výkon největší počet zaměstnanců. Na každý jednotlivý poplatek a výkon správy jednotlivých místních poplatků, a to až do předání spisu k exekučnímu řízení jsou určení zaměstnanci s úzkou specializací jen na určený poplatek. Na výkon rozhodnutí si Městský úřad najímá místní advokátní kanceláře a v dalším řízení se nechává zastupovat. Jediným výsledkem této spolupráce je evidence přijatých plnění v rámci exekučního řízení od jednotlivých povinných osob. Advokátní kanceláře o svých klientech a postupu při zastupování ve věci neposkytují žádné informace.

V rozpočtu města na rok 2012 jsou uvedeny všechny zavedené místní poplatky s předpokládaným objemem vymáhaných částek. Závěrečný účet město nebyl ke dni 30. 3. 2013 zveřejněn. Město Krnov nemá zaveden poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Zajímavější zjištění jsou při plnění daňové povinnosti v malých obcích.

D) Město Břidličná

U města Břidličná, kde je počet obyvatelstva ke dni 1. 1. 2012 evidován v počtu 3535, je plněna daňová povinnost za rok 2012 celkem u cca 3300 osob dobrovolně. V 235 případech byl vydán platební výměr na nedobrovolné plnění daňové povinnosti, k 30. 3. 2013 je evidováno 235 daňových spisů. Správce daně zahájil exekuční řízení, kdy nařídil výkon rozhodnutí srážkou ze mzdy nebo jiného příjmu, a to u 32 daňových spisů. U výkonu rozhodnutí srážkou ze mzdy byla úspěšnost ke dni 30. 3. 2013 ve výši cca 66 %. Navýšení příslušenství bylo stanoveno správcem daně individuálně. Ve výši trojnásobku pohledávky nebylo uplatněno ani v jednom případě.

Město Břidličná vydalo za rok 2012 celkem 3 platební výměry na užívání veřejného prostranství s tím, že nebyla uhrazena ani jedna vymáhaná pohledávka. V současné době je vedeno jednání o úhradě pohledávek, popřípadě bude zahájeno exekuční řízení ve všech případech. Zatím nebylo stanoveno, jakou formou bude pohledávka vymáhána.

Posuzováno bylo dále vymáhání místního poplatku v dalších případech. Město Břidličná nemá poplatníka za lázeňský poplatek nebo rekreační pobyt, ze vstupného a z ubytovací kapacity. Dle sdělení zástupců obce se tato situace vysvětluje tím, že nejen samotné území Břidličné a spádových obcí je obecně bráno jako oblast s velkou

nezaměstnaností a vybírání těchto místních poplatků by zatížilo místní podnikatelské subjekty. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst není v obci stanoveno a o poplatku za zhodnocení stavebního pozemku a možnosti jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace také není stanoveno a ani se nestanovilo v posledních pěti letech.

Celé problematice místních poplatků se věnují dva zaměstnanci úřadu, jeden na plný úvazek poplatkům za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Druhý zaměstnanec k ostatním druhům místních poplatků má ještě na starosti finanční účtárnu a vymáhání pohledávek vzniklých z obchodního styku mezi obcí a třetími subjekty. Z tohoto důvodu se problematice vymáhání daňových nedoplatků věnuje jen okrajově.

E) Obce třetího typu Rýžoviště, Horní Město

U malých obcí Ryžoviště a Horní Město se daňové problematice věnuje vždy jen jeden zaměstnanec a k této činnosti má ještě další velkou škálu pracovních činností. Tyto obce za rok 2012 nevyhotovily ani jeden platební výměr na nedobrovolné plnění daňové povinnosti z místních poplatků. Svoji činnost vykonávají nárazovitě, dle míry zatížení jejich pracovní činnosti. Exekuční činnost nevykonávají. Dle sdělení těchto pracovníků nemají dostatečnou praxi a nejsou proškolení k provádění těchto úkonů pro vymáhání daňových nedoplatků exekučně. Svoji činnost vykonávají tím způsobem, že v rámci své činnosti upozorňují a informují jednotlivé občany o plnění jejich povinnosti hradit kterékoliv místní poplatky. Tato situace je v těchto obcích od účinnosti daňového řádu.

Obec Ryžoviště dle sdělení starostky obce uvažovala o zavedení poplatku ze vstupného a za užívání veřejného prostranství, ale zastupitelstvo obce tyto návrhy neschválilo. Důvody, které vedly k neschválení těchto místních poplatků, byly zdůvodňovány jednotlivými zastupiteli další administrativní zátěží na zaměstnance úřadu a nízkou výtěžností z těchto místních poplatků. V neposlední řadě bylo nezavedení těchto poplatků chápáno jako podpora kulturním a společenským akcím v obci a vůle přilákat do obce na veřejná prostranství různé prodejce zeleniny a dalších druhů zboží. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možnosti jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace není zaveden a ani se o něm neuvažovalo, neboť obec nemá veřejnou kanalizaci.

Obec Horní Město je obcí v zemědělské oblasti s bývalou hornickou činností, která mimo velké části občanů bydlících ve středu obce je oblastí rekreační zejména pro občany Olomouckého kraje a Jihomoravského kraje a je zde zaveden jen místní poplatek za provoz za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Dle sdělení starostky obce zavedením dalších poplatků by byla nucena vyčlenit další finanční prostředky na dalšího zaměstnance úřadu, který by se byl i na zkrácený úvazek touto činností zabýval. Tím by zavedení dalších poplatků ztratil smysl, neboť náklady na evidenci, stanovení a vymáhání by byly pravděpodobně vyšší, než roční příjem z těchto poplatků.

4. Posouzení specifických problémů vymáhání daňových nedoplatků

4.1. Nezletilá osoba

U nezletilých občanů byla do situace do 31. 12. 2012 právně a procesně velice nejistá. Jednotliví správci daně postupovali při vymáhání daňových nedoplatků vzniklých nedobrovolným plnění daňové povinnosti právními zástupci nezletilých nejednotně. Někteří správci daně postupovali tím způsobem, že činili opakované úkony směřující k vymáhání daňových nedoplatků tak, aby mohly být daňové nedoplatky vymáhány v době zletilosti poplatníka daně. Dalším způsobem vymáhání poplatků bylo vydávání platebních výměrů na právního zástupce nezletilé osoby nebo všech nezletilých osob právního zástupce. Na kontaktní pracoviště byly doručovány i vykonatelné platební výměry na nezletilce s podlužníkem právního zástupce nezletilého. Jaká bude praxe od účinnosti novely zákona o místních poplatcích s účinností od 1. 1. 2013, kdy je uděleno plátcí mzdy dispoziční rozhodnutí vymáhat daňový nedoplatek buď po nezletilci, nebo jeho zákonného zástupce, se ukáže v postupu správců daní jednotlivých úřadů. Jedná se o tzv. solidární plnění.

Veřejný ochránce práv ve svých uveřejňovaných stanoviscích kvituje částečný úspěch novelizace zákona o místních poplatcích, kdy se stává poplatníkem nezletilá osoba, odpovídající za zaplacení poplatku, nezletilý má tedy stejnou povinnost jako jeho zákonný zástupce.

Stálo by za zvážení, zda by místo odpovědnosti nezletilé osoby, byla odpovědnou osobou osoba uvedená v § 11 zákona o státní sociální podpoře – nezaopatřené dítě a současně osoby nezletilé.

„ (1) Za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže

a) se soustavně připravuje na budoucí povolání nebo

b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo

c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(2) Po skončení povinné školní docházky se do 18. roku věku považuje za nezaopatřené dítě také dítě, které je vedeno v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.²⁶

Důvodem této úvahy je skutečnost, že tyto osoby vymezené v zákoně o státní sociální podpoře jsou v podstatě po stránce zaopatření ve stejném postavení. Jsou finančně závislí na třetích osobách. Jestliže se tyto osoby nebudou podílet na plnění jejich finančních závazků, budou tyto osoby i nevědomě zatíženy závazky, které z nich dělají nevědomé dlužníky.

4.2. Osoba v oddlužení nebo konkurzu

Osoby v oddlužení dle zákona o úpadku jsou osoby, které v průběhu pěti let od zahájení řízení úpadku hradí své závazky ve výši nejméně 30 procent, nebo do úplného zaplacení všech pohledávek. Je zcela běžnou praxí, že obce, ve kterých jsem provedla šetření, nepodávají přihlášky do insolvenčního řízení, jak do dne zahájené řízení o oddlužení, tak v průběhu oddlužení, kdy se jedná o pohledávku za majetkovou podstatou. U osob v oddlužení je totiž hrozba vyhlášení konkurzu na majetek dlužníka v průběhu řízení o úpadku a zpeněžení jeho nemovitého a movitého majetku v případě, že v průběhu oddlužení této osobě vznikají další závazky po lhůtě splatnosti. Pohledávky vzniklé z místních poplatků po vyhlášení úpadku jsou hrazeny všemi osobami ve lhůtách a ve stanoveném rozsahu. Osoby v konkurzu si ani v jednom případě svoji povinnost neplnily. Tyto informace jsem zjistila z jednotlivých insolvenčních řízení zveřejněných na internetových stránkách insolvenčního rejstříku.²⁷

²⁶ Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

²⁷ Zákon č. 186/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

4.3. Osoba zemřelá a prohlášená za mrtvou

Vymáhání daňových nedoplatků za osobami zemřelými, prohlášenými za mrtvé a osobami, které v dědickém řízení nabyly majetky po zemřelém, nebylo v okrese Bruntál ze strany plátců mzdy v roce 2012 uplatněno. Jedná se o dědická řízení, kdy soud pověří notáře, aby vykonal dědické řízení jako soudní komisař v okrese Bruntál. Pro spádovou oblast Krnov a Osoblažska je určena do funkce notáře JUDr. Ivana Grochalová. Ze strany města Krnov a ani jiných městských a obecních úřadů nebyla v roce 2012 přihlášena žádná pohledávka vzniklá z titulu neuhrazeného místního poplatku, řešených v rámci dědického řízení, vedených u tohoto notářství.

4.4. Držitel karty sociálního systému

Do právního systému České republiky, v zákoně číslo 117/1995 Sb., zákon o státní sociální podpoře, byl zaveden v ustanovení § 58 jediný možný a zákonný způsob vyplacení dávek státní sociální podpory, kterým je výplata dávek prostřednictvím systému karet sociálního systému v české měně a výplata se provádí třemi způsoby:

- převodem na platební účet žadatele o dávku,
- v hotovosti,
- využitím platební funkce karty sociálního systému.

Ve veřejnosti se proti tomuto způsobu vyplacení dávek postavila velká část obyvatelstva, odborné veřejnosti, ochránce veřejných práv i část politických představitelů státu a na základě pokynu MPSV ČR Úřadu práce ČR se vydávání karet a vyplacení dávek tímto způsobem pozastavil.

V České republice se počítalo se zavedením systému sociálních karet celkem u cca 600.000 osob.²⁸ Tyto osoby se měli stát držiteli karet sociálního systému a měli mít zřízen účet u peněžního ústavu. Tímto způsobem mají být vypláceny veškeré dávky sociálního systému, a to vč. důchodů.

Dle informací, které jsem získávala při výkonu své práce na oddělení státní sociální podpory Úřadu práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Bruntál, které jako jediné v okrese Bruntál provádí výkon rozhodnutí, by výkon rozhodnutí prováděním srážek z dávek státní sociální podpory podléhalo až 80% vyplacených dávek. Tyto dávky

²⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

v případě, že by byly vypláceny systémem karet sociálního systému a zaslány na platební účet příjemce dávky, by byly nepostižitelné výkonem rozhodnutí.

Dle exekučního řádu totiž nepodléhají sociální dávky na účtu držitele sociálních karet vedeného u České spořitelny exekuci. Tyto zákonné předpoklady v podstatě brání vymáhat jakékoliv pohledávky, a to jak splatné, vykonatelné daňové, příslušenství daní, úroky z prodlení, smluvní pokuty a podobně.

V okrese Bruntál je za rok 2012 podíl domácností, kterým byla vyplacena nepojistná sociální dávka (dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi), a dávky podpory v nezaměstnanosti ve výši 37 % tj. celkem 13500 domácností.²⁹

Celostátním zavedením systému sociálních karet by došlo k zvláštní situaci. Podstatná část příjemců dávek státní sociální podpory jsou osoby, které mají různé vykonatelné pohledávky vůči státu, obcím a vůči svým dalším věřitelům. Jsou vymáhány prostřednictvím soukromých exekutorů, správci jednotlivých daní, nebo prostřednictvím soudu. Tyto pohledávky by se staly v podstatě nepostižitelné výkonem rozhodnutí.

Je otázkou, jak politickou, tak odbornou, zda systém sociálních karet a povinné zřizování účtů, z kterých nemůže být prováděn výkon rozhodnutí v rozsahu 600.000 příjemců dávek, by byl únosný a zda by byla tímto způsobem zajištěna zásada vymahatelnosti práva.

Tato situace by nahrávala různým neplatičům, sociálně slabým osobám, důchodcům zdravotně postiženým, aby v rámci tohoto systému si neplnili své závazky mimo jiné i z pohledávek vzniklých nehrazením místních poplatků.

Z tohoto důvodu jsem toho názoru, že systém sociálních karet, tak jak je nastaven, je zmatečný, protiústavní a proti zájmům státu a všech věřitelů a v této podobě by měl být zrušen.

4.5. Generální ředitelství Úřadu práce České republiky – plátce mzdy

Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR Bruntál eviduje k datu 30. 3. 2013 (požádáno o sdělení údajů za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012) 4535 došlých exekučních příkazů. Tyto exekuční příkazy jsou doručovány plátcům mzdy, bez přesného označení příjmu, ze kterého má být provedena srážka ve prospěch oprávněného. ÚP provádí výplatu nepojistných

²⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

sociálních dávek, včetně podpory v nezaměstnanosti. Za nepojistné sociální dávky jsou považovány:

- dávky státní sociální podpory,
- dávky pomoci v hmotné nouzi,
- příspěvek na péči,
- dávky pomoci osobám se zdravotním postižením.

Za plátce mzdy, je ve většině případů označeno Generální ředitelství ÚP, není blíže specifikováno, které kontaktní pracoviště ÚP je povinno tuto srážku vykonat. Běžnou praxí tedy je, že exekuční příkazy jsou správcem daní odesílány na pracoviště ÚP dle místa trvalého pobytu povinného. Současné informační systémy ÚP zajišťující výplatu dávek však umožňují, aby nařízený výkon rozhodnutí byl proveden na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce. Tento postup musí být zachován v souladu s OSŘ.

Správce daní si před vydáním exekučního příkazu žádá o poskytnutí součinnosti, dotazuje se, zda je povinný příjemcem dávek vyplácených MPSV. Takto předchází zvýšené administrativní zátěži spojené s vydáním exekučního příkazu, pokud by byl výkon neúčinný.

Exekuční příkazy jsou doručovány pomocí datových schránek, po zaevidování a přidělení čarového kódu (z důvodu archivace a dalších postupů, které jsou předepsány pro práci s korespondencí) je předán příslušnému pracovníku (rozděleno abecedně, dle příjmení povinného), pracovník ÚP je úřední osoba. Exekuční příkaz je zaevidován do informačního systému a tímto krokem je povinnému vytvořen spis (toto označení je pouze obecné). Následně je provedena kontrola osoby povinného, spočívající především v zjištění, zda není příjemcem dalších dávek, které podléhají výkonu rozhodnutí srážkou ze mzdy nebo jiných, obdobných příjmů. Tyto dotazy jsou písemné a bývají součástí spisu.

Pokud lze provést srážku ze mzdy, je výše srážky nastavena a připravena k odeslání v následujícím výplatním termínu. Výše srážky je spočtena na základě výše dávek připravených k výplatě a částek nezabavitelného minima. Povinný ve většině případů doloží tzv. přehled vyživovaných osob (tiskopis vytvořený pracovníkem ÚP, v souladu s OSŘ) a srážka je stanovena v samé spodní, zákonné hranici. V dalším výplatním termínu je srážka odeslána oprávněnému. První straně exekučního příkazu a i dalším náležitostem spisu, je přidělen další kód, který je souběžně veden i v informačním systému.

V případě, že nelze provést výkon rozhodnutí je oprávněnému odesláno sdělení s uvedením důvodu, pro který nelze provádět výkon rozhodnutí. Ve většině případů je obsahem záporného sdělení zdůvodnění, že výkon rozhodnutí nelze provést, protože povinný nepobírá dávky SSP v takové výši, ze které lze provádět srážky. Dalším textem je zdůvodnění; povinný nepobírá žádný příjem podléhající výkonu rozhodnutí. Sdělení je následně odesláno oprávněnému pomocí datové schránky, je mu přiřazen čárový kód a je součástí spisu.

Z důvodu velkého objemu spisů, jsou spisy, především z důvodu přehlednosti, rozděleny na dvě části. V první skupině jsou spisy, kde není prováděn žádný výkon rozhodnutí, protože povinný není příjemcem žádné dávky. Tyto spisy jsou kontrolovány průběžně, především tehdy, je-li na jméno povinného doručen další exekuční příkaz.

Ve druhé skupině jsou spisy, kdy povinný je příjemcem dávky státní sociální podpory a v současné době je, nebo v minulosti byl z těchto dávek prováděn jakýkoliv výkon rozhodnutí. Každý spis je kontrolován ručně, souběžně s údaji v informačním systému. Kontrola je prováděna průběžně, vždy po výplatním termínu, ve kterém proběhly srážky. Pokud byla srážka provedena a odvedena, bylo toto zapsáno do spisu. Sdělení o tom, že srážka neproběhla, a to z jakéhokoliv důvodu (povinný přestal být příjemcem dávek, dávka byla vyplacena v nízké výši), bylo zasíláno oprávněnému do 7 dnů od poslední provedené srážky. V případě, že došlo ke změně trvalého pobytu a tím pádem změně kontaktního pracoviště určeného pro výplatu dávek, byl tomuto pracovišti - novému plátcí mzdy, tento exekuční příkaz postoupen, vč. přehledu dosud sražených a případně odvedených srážek. Oprávněnému bylo zasláno upozornění, že došlo ke změně plátce mzdy a byl mu zaslán přehled sražených částek. Tyto spisy jsou označovány jako aktivní. Označení nemá právní původ, není podloženo žádnou zákonnou normou, je to pouze symbol, znak určený pracovníky ÚP.

K 30. 3. 2013 eviduje kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR Bruntál, cca 900 doručených exekučních příkazů. Z údajů vyplývá, že došlo k nepatrnému navýšení došlých exekučních příkazů. Vzhledem k tomu, že výplata dávek SSP probíhá v různých výplatních termínech a v nejednotném objemu, nelze ze stávajících dat přesně určit celkovou částku provedených srážek. Výkonu rozhodnutí nepodléhají dávky SSP, které jsou vyplaceny jednorázově. Lze konstatovat, že úspěšnost tohoto způsobu vymáhání má klesající tendenci. K 30. 3. 2013 je pouze u 135 exekučních řízení prováděna srážka z dávek SSP. Průměrné

náklady související se správou místních poplatků činí, ve většině doručených exekučních příkazů, částku 200,-Kč.

Nejvíce postiženou dávkou SSP je rodičovský příspěvek. Nárok na tuto dávku má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině. Správce daně se mylně domnívá, že pokud je povinným nezletilý; dítě tohoto rodiče, lze výkon provést srážkou z této dávky. Tento exekuční příkaz je po doručení na ÚP zadán do informačního systému a správci daně je zasláno sdělení. Obsahem sdělení je zamítavé stanovisko s odůvodněním, že příjemce dávky rodič není povinným a nezletilému povinnému není vyplácen rodičovský příspěvek, a proto není možné provést výkon rozhodnutí. Dle mého názoru se však správce daně správně domnívá, že pokud má rodič k nezletilému práva a povinnosti, lze tyto pohledávky za nezletilé vymáhat tímto způsobem.

Do 30. 3. 2010 bylo možné provádět srážky z dávek SSP i na základě výkonu rozhodnutí příkázáním jiných peněžitých pohledávek postižením dávek SSP. U tohoto způsobu výkonu byla vykazována vysoká úspěšnost, téměř každá pohledávka byla zcela uhrazena.

Údaje a informace použité v této kapitole jsem čerpala z pozice zaměstnance Úřadu práce ČR a dalších zaměstnanců, kteří vykonávají stejnou pracovní činnost na kontaktním pracovišti v Bruntále. Úřadu práce ČR vyslovil souhlas s použitím těchto informací v mé bakalářské práci.

5. Závěr

Ze svých několikaletých zkušeností jsem dospěla k závěru, že u obcí s rozšířenou působností, jako je město Bruntál, Rýmařov a Krnov jsou na jednotlivé činnosti specialisté, odborně vysoce zkušené osoby, které na svém úseku provádí výkon své činnosti v souladu s právními předpisy s minimálním množstvím chyb a nedostatků. Rozhodnutí, výměry a postupy, dodržování lhůt a jakákoliv korespondence je v souladu s daňovým řádem, případně s obecně závaznými právními předpisy. V případných odvolacích řízeních nedochází k podstatným závadám, podle kterých by se měla jejich činnost jevit jako nedostatečná, neodborná a v procesních otázkách v rozporu s daňovým řádem.

Horší a to nepoměrně je situace na v obcích od 300 obyvatel do 4000 obyvatel, kde na veškeré činnosti výkonu samosprávy nebo státní správy je vyčleněno minimální množství pracovníků. Není zde úzká specializace na výkon správy daní a poplatků, přestupkovou agendu, výkon činnosti na úseku evidence obyvatelstva, evidence majetku obce. Tito zaměstnanci se výkonem těchto činností nezabývají soustavně, ale pouze nárazovitě. Nemají patřičné zkušenosti, při změnách předpisů, které se týkají jejich činnosti, tyto změny většinou ani nezaznamenávají, a je zde velká procesní neodbornost.

Exekuční tituly obecních úřadů těchto obcí pak vykazují chyby jak procesní, tak hmotně právní a následně je věcí procesních postupů těchto úřadů, resp. jejich zaměstnanců tyto nedostatky napravit. Zkušenosti mi ukazují, že při činnosti správců daní a poplatků vykazují tyto exekuční tituly velké nedostatky, které se týkají znalostí zákonných předpokladů pro výkon jejich činnosti. V souladu s přijetím daňové řádu nedošlo u těchto obcí k efektivnějšímu a pružnému výkonu činnosti na tomto úseku, pracovníci neumějí správně aplikovat paragrafové znění tohoto zákona a dále nepoužívají správnou terminologii, kterou daňový řád zavedl.

Domnívám se však, že změna procesního postupů vymáhání daňových nedoplatků byla nutná. Původní právní úprava byla již zcela nedostatečná. Daňový řád je přehledný, logicky uspořádaný, struktura textu je srozumitelnější. Myslím si, že je napsán velmi konkrétně a umožňuje tedy jednotlivým správcům daní pružně reagovat na každou situaci, která může v praxi vzniknout. Praxe a délka účinnosti této právní normy však na druhou stranu vyžaduje nárůst administrativní zátěže.

Bude záležitostí praxe, zažití jednotlivých institutů procesu správy a vymáhání místních poplatků a lepší metodické činnosti a kontroly nejen například z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje na tomto úseku, ale i tajemníků jednotlivých úřadů a starostů obcí.

Ve své práci jsem poukázala na rozsah právních norem, ze kterých orgány obcí musí ve své činnosti vycházet. Obecně závazné vyhlášky a následně zavedení místního poplatku musí odrážet platné a účinné normy v této oblasti výkonu státní správy. Orgány obcí musí bedlivěji sledovat vydávání nových právních norem, s těmito normami seznamovat příslušné zaměstnance a uvádět je do denní praxe úřadů. Seznámila jsem se s jednotlivými obcemi a zjistila jsem, že je zde velká nejednotnost i při této činnosti.

Výstupem praktické části této práce je srovnání specifických plátců místních poplatků, kdy téměř v žádném ze sledovaných měst nedochází k podání přihlášky do insolvenčního řízení, pokud má úpadce pohledávku za místní poplatek.

Město Krnov v roce 2012 nepřihlásilo žádnou pohledávku vůči zemřelým do dědického řízení. Město Bruntál a město Rýmařov tímto způsobem taktéž neřeší pohledávku v dědickém řízení. Tato tři největší města v okrese Bruntál spojuje především vysoká nezaměstnanost, vysoké procento žadatelů o nepojistné sociální dávky a s tím spojená velká platební neschopnost některých skupin obyvatelstva. Jedná se především o osoby bez příští, nezaměstnané, sociálně slabé skupiny obyvatelstva.

Zjistila jsem, že každé město zavádí obecně závazně vyhlášky pro různé druhy místních poplatků a v různých výších. Výběr místních poplatků u těchto měst je v rozmezí 3% -5% ročních příjmů, což vzhledem k administrativní náročnosti představuje nízkou částku.

Přesto, že je přesně zákonem vymezen vhodný způsob vymáhání pohledávek za místní poplatek, není úspěšnost těchto exekučních řízení vysoká, a to vzhledem ke skladbě obyvatelstva, kdy dlužníky můžeme nazvat osobami s velkou mírou zadluženosti.

Obecně závazné vyhlášky těchto obcí vyjadřují především veřejný zájem těchto obcí na úpravě veřejného pořádku v obci.

Teprve budoucí praxe ukáže, zda novela zákona o místních poplatcích vyhlášena pod č. 174/2012 Sb., s účinností od 1. 7. 2012, usnadní správci daně vymáhání daňových nedoplatků za dlužníky – nezletilci. Tato novela upravila způsob a přesně vymežila vztah mezi nezletilým a zákonným zástupce. U daňových povinností vzniklých od 1. 1. 2013

odpovídají za zaplacení místního poplatku tento poplatník (nezletilý) a jeho zákonný zástupce společně a nerozdílně. Dobrovolným neplněním daňové povinnosti vzniká obecnímu úřadu dispozice vyměřit poplatek nezletilému nebo jeho zákonnému zástupci.

V praktické části jsem dále uvedla způsob a vedení exekučního řízení u plátce mzdy Generálního ředitelství Úřadu práce České republiky, kdy tento způsob vymáhání pohledávek, tj. nařízený výkon rozhodnutí formou srážek ze mzdy a obdobných příjmů, z dávek státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti patří k preferovanému způsobu dobytosti pohledávek. Současný způsob výplaty nepojistných sociálních dávek pomocí tzv. karet sociálního systému však uvádí správce daně do neřešitelné situace, neboť tyto karty a účet k nim zřízený nesmí podléhat výkonu rozhodnutí.

Seznam použité literatury

Odborné publikace

ČEŠKOVÁ, M.; KINŠT J., *Rozpočtová skladba v roce 2011*, vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 277 s. ISBN 978-80-7263-638-9.

KOBÍK, J.; KOHOUTKOVÁ J., *Daňový řád s komentářem 2011*, vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 960 s. ISBN 978-80-7263-616-7.

LICHNOVSKÝ, O.; Ondříšek, R. a kolektiv; *Daňový řád: komentář 2010*, vyd. Praha: C. H. Beck 2010. 512 s. ISBN 978-80-7400-331-8.

MÁČE, M.; *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*, 1. vyd. Praha:GRADA, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

PEKOVÁ, J.; *Finance územní samosprávy, Teorie a praxe v ČR*, 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, R.; *Financování obcí, měst a region*, 2. vyd. Praha: GRADA, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Zákonné normy

Zákon č. 1/1993., Ústava České republiky

Zákon č. 128/200 Sb., o obcích

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

Vyhláška Ministerstva Financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Seznam zkratek

OSŘ	občanský soudní řád
DŘ	daňový řád
MP	místní poplatek
ČR	Česká republika
Pozn.	poznámka
OZV	obecně závazná vyhláška
PV	platební výměr
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ÚP	Úřad práce
Dávka SSP	dávka státní sociální podpory

Internetové zdroje

Městský úřad Bruntál, [online], 2013 [cit. 2013-04-28]. Odbor finanční. Rozpočet. Dostupné z www: <http://www.mubruntal.cz/odbor-financni/os-1022/query=rozpo%C4%8Det>

Město Rýmařov, [online], 2013 [cit. 2013-04-28]. Rozpočet města. Dostupné z www: http://rymarov.cz/files/rozpocet/rozpocet_2012.pdf

Město Krnov, [online], 2013 [cit. 2013-04-28]. Rozpočet města. Dostupné z www: http://www.krnov.cz/_programs/Article.asp?aid=11631&sid=66

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. MFCR, [online], 2013 [cit.2013-05-03]. Místní poplatky. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/gsearch.html?cx=004441192457648347899%3Afy%3A79ukzntg&cof=FORID%3A11&ie=UTF-8&q=m%C3%ADstn%C3%AD+poplatky&x=0&y=0&adv=n>

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce.

Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 3. 5. 2013

.....
Daniela Byrtusová

Seznam příloh

Příloha č. 1: vzor platebního výměru – MP neuhrazen

Příloha č. 2: vzor platebního výměru – MP uhrazen v nesprávné výši